

УДК 341.231.14:[316.346.2:305-055.2]
DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.55.40>

ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ҐЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У КРАЇНАХ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ (НА ПРИКЛАДІ БРАЗИЛІЇ ТА МЕКСИКИ)

Ірина Климчук

*Національний університет «Львівська політехніка»,
Інститут гуманітарних та соціальних наук,
кафедра політології та міжнародних відносин
вул. Митрополита Андрея, 5, 79013, м. Львів, Україна*

Дослідження нормативно-правових стандартів прав жінок та викликів, пов'язаних з їхнім забезпеченням у країнах Латинської Америки, є надзвичайно актуальним у сучасному глобальному контексті. Латинська Америка, як і багато інших регіонів світу, бореться з гендерною нерівністю, включаючи високий рівень гендерного насильства, економічну нерівність та недостатнє політичне представництво жінок. Усвідомлення розбіжностей між нормативно-правовою базою та її імплементацією на місцях має вирішальне значення для виявлення системних бар'єрів і розробки ефективних стратегій для їхнього подолання. Аудит даної проблематики має сприяти розробці різних прототипів гендерних політик, адвокаційних заходів та програм, спрямованих на захист прав жінок та просування гендерної рівності в регіоні. Мета дослідження полягає у здійсненні комплексного аналізу сучасного стану реалізації прав жінок на прикладі Бразилії та Мексики відповідно до напрацьованої правової бази, визначивши проблеми, які перешкоджають їхньому забезпеченню та гарантуванню, а також напрацюванню рекомендацій щодо покращення стану прав жінок у даному регіоні. У ході написання статті були використані як загальнонаукові так і спеціалізовані методи дослідження, зокрема контент-аналіз, системний, структурно-функціональний методи, а також порівняльний – для виявлення досягнень чи прогалин у різних сферах, пов'язаних із забезпеченням та реалізацією прав жінок у досліджуваних країнах.

Виявлено, що гендерно зумовлене насильство залишається найпоширенішою проблемою у досліджуваних країнах, зокрема такі форми як домашнє насильство, навмисне вбивство жінок, сексуальне та економічне насильство. Дана негативна статистика відображена у «Цілях сталого розвитку ООН», «Атласі насильства» та інших гендерних індексах. Доведено, що це зумовлено слабкістю правоохоронних органів, помітним впливом консервативних політичних сил та католицької церкви, які перешкоджають і гальмують ухвалення відповідних законів або виправдовують, чи толерують насильство щодо жінок. Встановлено, що просування прав жінок потребує зміцнення правової бази, посилення механізмів правозастосування та цілеспрямованих заходів, спрямованих на усунення першопричин нерівності. Рекомендації включають просування гендерно-чутливої політики, розширення економічних і політичних прав і можливостей жінок, а також сприяння міжнародному співробітництву для досягнення значущих змін, щоб усі жінки в Латинській Америці могли повною мірою користуватися своїми правами і брати рівноправну участь у житті суспільства.

Ключові слова: країни Латинської Америки, Мексика, Бразилія, права жінок, гендерна рівність/нерівність, гендерне насильство, феміцид, нормативно-правова база.

Проблематика забезпечення прав жінок у країнах Латинської Америки включає в себе широкий спектр викликів та перешкод, з якими стикаються жінки у сфері політики, економіки, соціального та особистого життя. Незважаючи на прогрес у законодавстві та діяльність феміністичних рухів у регіоні, жінки продовжують зазнавати насильства, дискримінації та обмежень у доступі до освіти, працевлаштування та сфери прийняття

рішень. Важливими аспектами є також слабка дотримання законів щодо захисту прав жінок, відсутність ефективних механізмів щодо покарання порушників, а також нерівність у представництві жінок у владних структурах та управлінні. Латинська Америка відстає від інших регіонів світу в досягненні «Цілей сталого розвитку ООН» щодо гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок і дівчат. Високий рівень насильства щодо жінок у регіоні та феміциду є як причиною, так і наслідком гендерної нерівності і потребує термінового вирішення. Як і в багатьох інших країнах світу, гендерні ролі в країнах Латинської Америки змінювалися за останні десятиліття, кидаючи виклик давнім практикам і очікуванням, і це може мати різний вплив на гендерне насильство. Розв'язання цих проблем вимагає комплексного підходу, який врахує культурні, соціальні та економічні особливості кожної країни Латинської Америки.

Кейси Бразилії та Мексики щодо даної проблематики у регіоні безпосередньо пов'язані з політичним, економічним, соціальним та культурним контекстами.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я [13], Бразилія посідає п'яте [11] місце за рівнем феміцидів у світі. Дана статистика виглядає доволі тривожною. У 2015 р. Бразилія долучила до кримінального кодексу феміцид як злочин. Наразі злочин, скоєний на цьому ґрунті слугує обтяжуючою обставиною, що веде за собою ще більш сурові покарання, якщо жертва вагітна, позбавлена дієздатності, молодша чотирнадцяти років або старша шістдесяти років. Сьогодні в Бразилії важливими передумовами, що посилюють гендерне насильство вважається вбивство жінок на расовому ґрунті, адже переважна більшість жертв – темношкірі жінки. Так, згідно з даними «Атласу насильства» понад 65% усіх жінок вбитих у 2017 р., були темношкірими. Інший чинник це слабка підтримка держави. У 2018 р. в Бразилії було зареєстровано рекорд [7]: 263 000 випадків травм внаслідок домашнього насильства і 54 000 жертв зґвалтування. Однією з причин також можна вважати скорочення фінансування Жіночого секретаріату, що займається управлінням програм підтримки жертв з 25 мільйонів доларів США у 2015 р. до 1,1 мільйона у 2019 р. [15]. Водночас, у Бразилії другий рік поспіль реєструється рекордна кількість зґвалтувань [16]. Дані щорічного звіту Форуму громадської безпеки Бразилії засвідчили, що кількість зареєстрованих випадків зґвалтування зросла на 6,5% порівняно з попереднім роком, досягнувши історичного максимуму в 83 988 випадків. На думку експертів, це пов'язано із залученням ультраправих політичних сил до створення законопроекту, який зараз розглядається нижньою палатою Конгресу й має на меті криміналізувати жертв зґвалтування після абортів. Всі показники щодо сексуального насильства зросли у 2023 р. порівняно з попереднім роком, включаючи вбивства (0,8%), сексуальне насильство (48,7%) і домагання (34,5%) [8].

Одним із можливих пояснень сталого зростання сексуального насильства в країні на думку експертів можуть бути тривалі наслідки пандемії Covid-19. Серед постраждалих від зґвалтувань – надзвичайно велика кількість дітей: 61,6% від загальної кількості, віком 13 років і молодше – більшість зазнала насильства з боку члена родини чи знайомого (84,7%). У 2023 р. було зареєстровано 77 тисяч випадків домагань. Домагання не визнавалося злочином у Бразилії до 2021 року, тому очікується, що цифри будуть щороку зростати [8]. Станом на сьогодні Національний конгрес країни розглядає новий законопроект про заборону абортів, який передбачає покарання для жінок, які зробили аборт після 22 тижнів, навіть у випадках зґвалтування та передбачає тюремне ув'язнення до 20 років – таке ж покарання, як за вбивство, і більше, ніж за зґвалтування (до 15 років) [2]. Наразі бразильське законодавство не передбачає покарання за аборт у випадках зґвалтування та не встановлює обмежень щодо того, коли жертви можуть зробити дану процедуру. Аборт також є законним, якщо життя жінки під загрозою або якщо у плода є аномалія мозку. У решті

випадків Кримінальний кодекс Бразилії передбачає від одного до трьох років позбавлення волі для жінок, які перервали вагітність.

Крім того, в країні на законодавчому рівні відбулася процедура спрощення правил застосування зброї, що автоматично призвело до збільшення кількості смертей від домашнього насильства. Згідно з розпорядженнями президента, стрільцям, мисливцям та колекціонерам тепер дозволено перевозити заряджену зброю; ліміт на закупівлю боеприпасів був підвищений з 50 до 5000 патронів для дозволеної зброї [10]. Також був спрощений процес імпорту зброї або передачі права власності на зброю. Згідно з Атласом насильства, з 2023 року зросла кількість феміцидів, які сталися у помешканні жертви з використанням вогнепальної зброї [17].

Незважаючи на вищезгадані проблеми, Бразилія прийняла кілька важливих законів щодо захисту прав жінок, зокрема Закон Марії да Пенї ((MPL)2006 р.), спрямований на запобігання та боротьбу з домашнім насильством щодо жінок. Даний закон ввів комплексну політику та змінив кримінальні процедури для розв'язання складних проблем на ґрунті гендерного насильства. Завдяки відповідним реформам були створені Будинки бразильських жінок, поліцейські дільниці тільки для жінок, спеціалізовані суди, постанови щодо втручання, міждисциплінарних експертів і програми для правопорушників. Даний закон сприяє прирівнюванню феміциду до злочину та покликаний зупинити так звані «вбивства честі». Отже даний закон відіграє важливу роль у підвищенні обізнаності та забезпеченні правового захисту для жертв домашнього насильства. Також Бразилія досягла значних успіхів у розширенні політичної участі жінок. Бразилія має двопалатний парламент з використанням добровільних партійних квот і законодавчо встановлених квот для нижньої палати та на субнаціональному рівні. Відповідно, 90 з 513 (18%) місць у Палаті депутатів займають жінки [9]. На останніх виборах у 2022 р. ними було побито своєрідний «рекорд»: 33,3% реєстрацій кандидатками на федеральному рівні, на рівні штатів та муніципалітетів. Ще у 2009 р. законодавчо було забезпечено представництво мінімально у 30% (і, відповідно максимально 70%) для кандидатів обох статей та виділення фінансування не менше 30% засобів із Фонду партії та Спеціального фонду фінансування виборчої кампанії та безкоштовний час для передвиборчої реклами на радіо та телебаченні [6].

Крім того, Бразилія впроваджує політику та програми для сприяння економічних можливостей жінок, включаючи ініціативи з розширення доступу жінок до освіти, професійної підготовки та розвитку підприємництва. Президент Бразилії Луїз Інасіо Лула да Сілва нещодавно (2023 р.) підписав закон, який гарантує рівну оплату праці жінок та чоловіків. Він покликаний боротися з нерівністю на ринку праці, а також має збільшити фінансову автономію жінок та покращити їхнє загальне становище. Так, за даними Міжпрофспілкового відділу статистики й соціально-економічних досліджень (DIESESE), жінки в Бразилії заробляють на 21% менше, ніж чоловіки. У секторах, де переважають жінки (охорона здоров'я, освіта й соціальні послуги), розрив в оплаті праці ще більший – 32% [12]. Згідно з новим законом, компанії, у яких працює понад 100 працівників, мають подавати прозорі піврічні звіти щодо критеріїв заробітної плати й винагороди. Ці звіти повинні містити інформацію, яка дозволить об'єктивно порівняти заробітну плату й винагороду жінок і чоловіків. Проти порушників застосовуватимуть адміністративні покарання.

Цілий пласт проблем, на які звернув увагу президент країни Лула да Сілва, пов'язаний із гендерним насильством, нерівними можливостями для працевлаштування, різними формами дискримінацій, питаннями расової історичної відповідальності, ставленням до корінних народів тощо. У січні 2023 р. було створено нові міністерства соціального спрямування, зокрема, Міністерство у справах корінних народів, Міністерство расової рівності,

відновлено діяльність Міністерства соціального забезпечення та Міністерства міст (міського розвитку), Міністерства у справах жінок.

Водночас, Мексика прийняла комплексне законодавство для боротьби з гендерно зумовленим насильством, включаючи Загальний закон про доступ жінок до життя, вільного від насильства (2007 р.). Цей закон забезпечує правову основу для запобігання та протидії різним формам насильства щодо жінок, включаючи домашнє насильство, сексуальне насильство та вбивство жінок. Також, Мексика вжила заходів для збільшення представництва жінок у політиці, включаючи гендерні квоти для політичних партій та виборчі реформи, спрямовані на забезпечення гендерного паритету на виборних посадах. Так, 50% 252 місць з 500 у Палаті депутатів (Cámara de Diputados) займають жінки [9].

Окрім того, Мексика досягла прогресу у визнанні та захисті репродуктивних прав жінок. Зокрема, деякі штати декриміналізували аборти за певних обставин (Мехіко й Оахака. Ще в кількох із 30 штатів цю процедуру дозволено тільки у випадку згвалтування або загрози життю матері), а уряд впровадив програми з покращення доступу до послуг з репродуктивного здоров'я. Також в Мексиці активно обговорюють «закон Інґрід», який забороняє публікувати фотографії з тілами жертв [4]. Він уже діє в штаті Колима, його мають ухвалити також у штатах Халіско, Керетаро і Пуебла.

Втім, суспільство продовжує потерпати від різних форм гендерно зумовленого насильства. Так, у 2022 р. в середньому фіксувалося щонайменше сім зниклих жінок на день. Так само Національний реєстр зниклих і незареєстрованих осіб повідомив, що в період з 1 січня по 14 квітня зникли 748 жінок [5]. Лише за офіційними даними, кожного дня у Мексиці від рук чоловіків гине в середньому 10 жінок. Вбивці часто залишаються без покарання – як через некомпетентність правоохоронців, так і через зневажливе ставлення до жінок [1]. Наприклад згідно з індексом миру в Мексиці: у 2022 р. було зафіксовано 968 випадків феміциду та 769 у 2023 р. [14], що свідчить про нагальність вжиття необхідних заходів для запобігання, виправлення та покарання за феміцидне насильство, а також для перевиховання. Водночас, жінки-активістки наголошують на проблемі культури ревіктимізації, яка існує в країні. Ця практика полягає у тому, щоб звинувачувати жертву в тому, що вона перебувала в неправильному місці або при вразливих обставинах, ситуації, яка неправильно відображає справжню проблему, що пронизує мексиканське суспільство. Під тиском суспільного обурення Конгрес підвищив на 5 років максимальне покарання за вбивство жінок, а уряд пообіцяв створити спеціалізовану прокуратуру для розслідування відповідних злочинів.

За підсумками президентських виборів у Мексиці, що відбулися 2 червня 2024 р., переконливу перемогу здобула представниця правлячої партії Морена Клаудія Шейнбаум. Вона отримала 58,3% голосів своїх виборців, тож у країні існують очікування та запити на відповідну соціальну, правову та гендерну політики, які змінять високі показники з гендерного насильства.

Щодо впровадження міжнародно-правових стандартів із захисту прав жінок, то варто зазначити, що майже усі країни Латинської Америки та Карибського басейну підписали та інтегрували у власне законодавство базові документи щодо захисту прав жінок, зокрема, Конвенцію про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women – CEDAW (1979 р.) тощо.

Здійснивши аналіз досягнень у різних сферах, пов'язаних із забезпеченням та реалізацією прав жінок на прикладі Бразилії та Мексики було виявлено деякі відмінності в підходах та прогресі кожної країни. Так, в Бразилії закон Марії да Пеньї (2006 р.) забезпечує правовий захист жертвам домашнього насильства, а також впроваджені гендерні квоти

сприяють політичному представництву жінок. У Мексиці також введено аналогічний закон (2007 р.), що полягає в намаганні покращити доступ жінок до послуг з репродуктивного здоров'я та забезпеченні гендерного паритету у політиці.

Хоча ці досягнення демонструють прогрес у просуванні та захисті прав жінок у Бразилії та Мексиці, втім залишаються виклики у забезпеченні повної гендерної рівності та вирішенні нагальних проблем, таких як гендерно зумовлене насильство, економічна нерівність та бар'єри на шляху до політичної участі.

Слабкі місця у забезпеченні та реалізації прав жінок у досліджуваних країнах очевидні через різні аспекти, що свідчить про системні проблеми, які перешкоджають досягненню гендерної рівності та розширенню прав і можливостей жінок.

Хоча Бразилія та Мексика прийняли відповідне законодавство щодо захисту прав жінок, проте у правозастосуванні та імplementації цих законів залишаються слабкі місця. Непослідовне застосування правового захисту, безкарність осіб, які вчинили гендерно зумовлене насильство, та недостатній доступ до систем правосуддя підривають здатність жінок звертатися за допомогою та відшкодуванням у разі порушення їхніх прав.

Гендерно зумовлене насильство залишається поширеною проблемою у досліджуваних країнах, з високими показниками домашнього насильства, вбивств та сексуального насильства. Негативна статистика щодо насильства по відношенню до жінок в Бразилії пов'язана з низьким рівнем безпеки на вулицях і частими випадками навмисних вбивств жінок. Ця країна також погано репрезентує себе в категорії Глобальний гендерний розрив. У Мексиці також зафіксовано високий рівень сексуального насильства і навмисних вбивств жінок. Слабкість правоохоронних органів, культурні стереотипи, які виправдовують або толерують насильство щодо жінок, а також обмежений доступ до служб підтримки, посилюють вразливість жінок і перешкоджають зусиллям із запобігання та ефективної протидії гендерно зумовленому насильству [3].

Доступ до комплексних послуг з репродуктивного здоров'я, включаючи планування сім'ї, охорону материнства та безпечні аборти, залишається обмеженим у досліджуваних країнах. Правові обмеження, стигматизація та релігійний спротив створюють перешкоди для репродуктивної автономії жінок у зазначених країнах і сприяють поширенню небезпечних практик та підвищенню рівня материнської смертності.

Жінки в Бразилії та Мексиці стикаються зі стійкою економічною нерівністю, включаючи різницю в оплаті праці, обмежений доступ до формальної зайнятості та непропорційне представництво в неформальному секторі. Структурні бар'єри, відсутність доступу до освіти та професійної підготовки, а також дискримінаційні практики на ринку праці закріплюють економічну нерівність і перешкоджають розширенню економічних можливостей жінок.

В цілому, незважаючи на те, що залишаються значні проблеми, є підстави для оптимізму щодо перспектив просування прав жінок у латиноамериканському регіоні. Для подальшого забезпечення та гарантування прав жінок у даному регіоні важливо продовжувати працювати над:

- зміцненням правової бази: уряди повинні визначити пріоритетом прийняття, дотримання та впровадження законів і політик, які захищають права жінок, включаючи законодавство, спрямоване на боротьбу з гендерно зумовленим насильством, дискримінацією та розширення економічних прав і можливостей. Зусилля мають бути зосереджені на усуненні правових прогалин, забезпеченні доступу до правосуддя для постраждалих та притягненні винних до відповідальності;

- сприянням гендерній рівності у сферах освіти та зайнятості: інвестувати в ініціативи, що сприяють гендерній рівності в освіті, професійній підготовці та працевлаштуванні.

Це включає усунення бар'єрів на шляху до освіти дівчат, просування STEM (природничо-наукової, технологічної, інженерної та математичної) освіти для дівчат, а також реалізацію заходів, спрямованих на подолання гендерних розривів у заробітній платі, участі в робочій силі та керівних посадах;

– розширенням доступу до охорони здоров'я: забезпечити загальний доступ до комплексних медичних послуг, включаючи послуги з репродуктивного здоров'я, охорони материнства і дитинства та підтримку психічного здоров'я для постраждалих від гендерно зумовленого насильства. Інвестувати в інфраструктуру охорони здоров'я, навчати медичних працівників гендерно-чутливим методам надання медичної допомоги, а також усунути культурні та системні бар'єри, які обмежують доступ жінок до охорони здоров'я;

– розширенням економічних можливостей жінок: впроваджувати політику та програми, які сприяють розширенню економічних можливостей жінок, включаючи доступ до кредитів, підтримку підприємництва та програми професійної підготовки. Сприяти створенню сприятливого середовища для жіночого бізнесу, сприяти гендерно-орієнтованому бюджетуванню та протидіяти дискримінаційним практикам на ринку праці;

– запобіганням та протидією гендерно зумовленого насильства: надавати пріоритет зусиллям із запобігання та протидії гендерно зумовленому насильству, включаючи інформаційні кампанії, втручання на рівні громад та послуги з підтримки постраждалих від насильства. Зміцнювати правову базу, покращувати реагування правоохоронних органів та сприяти культурним і суспільним змінам, щоб змінити ставлення та норми, які увічнюють насильство щодо жінок;

– сприянням політичній участі та лідерству: сприяти політичній участі та лідерству жінок шляхом впровадження гендерних квот, виборчих реформ та ініціатив на підтримку жінок-кандидаток. Заохочувати участь жінок у процесах прийняття рішень на всіх рівнях влади та забезпечувати, щоб їхні голоси були почуті при формуванні політики та управлінні;

– підтримкою міжсекторального підходу: визнавати та вирішувати проблеми секторальних форм дискримінації, з якими стикаються маргіналізовані групи жінок, включаючи жінок корінних народів, жінок африканського походження, ЛГБТК+ та жінок з інвалідністю. Розробляти та впроваджувати політику та програми, спрямовані на подолання унікальних викликів та бар'єрів, з якими стикаються ці групи;

– зміцненням міжнародного співробітництва: сприяти співпраці між урядами, міжнародними організаціями, громадянським суспільством та приватним сектором з метою залучення ресурсів, обміну кращими практиками та координації зусиль для просування прав жінок у регіоні. Підтримувати регіональні ініціативи та механізми співпраці, які сприяють діалогу, координації та спільним діям щодо спільних викликів і пріоритетів.

Таким чином аналіз проблематики дослідження пролив світло на досягнення та недоліки у забезпеченні та реалізації прав жінок на прикладі Бразилії та Мексики та засвідчив як прогрес, так і постійні виклики. Незважаючи на значні досягнення, такі як законодавчі реформи, створення профільних інститутів та адвокаційні зусилля для підвищення рівня обізнаності, які сприяють розширенню прав жінок, залишаються значні прогалини у вирішенні проблем, пов'язаних з гендерним насильством, економічною нерівністю та політичним представництвом. Слабкість механізмів правового регулювання, культурні норми та структурна нерівність продовжують підривати повну реалізацію прав жінок. Вирішення цих проблем потребує постійних зусиль з боку урядів, громадянського суспільства та міжнародної спільноти, спрямованих на зміцнення правової бази, просування гендерної рівності та усунення першопричин гендерної нерівності в досліджуваних країнах.

Список використаної літератури

1. Аверчук Р. «Один день без нас»: Як жінки Латинської Америки борються проти насильства, заборони абортів і байдужості держави. Hromadske. 15.03.2020. URL: <https://hromadske.ua/posts/odin-den-bez-nas-yak-zhinki-latinskoji-ameriki-boryutsya-proti-nasilstva-zaboroni-abortiv-i-bajduzhosti-derzhavi> (дата звернення: 19.08.2024).
2. Кадакова К. У Бразилії жінки протестують проти законопроекту, що прирівнює аборт до вбивства. DivocheMedia. 14/06/2024. URL: <https://divoche.media/2024/06/14/u-brazylii-zhinki-protestuut-proty-zakonoproiektu-shcho-pryrivniuiuie-abort-do-vbyvstva/> (дата звернення: 20.08.2024).
3. Петришин Б. В яких країнах безпечно подорожувати: рейтинг. Рубрика. 09.09.2019. URL: <https://rubryka.com/2019/09/09/krayiny-dlya-podorozhej-zhinok/> (дата звернення: 19.08.2024).
4. Семко. Є. Фемінізм у Латинській Америці. Гендер в деталях. 01.09.2020. URL: <https://genderindetail.org.ua/season-topic/feminism-in-detail/feminism-in-latin-america.html> (дата звернення: 19.08.2024).
5. Фемініцидальна Мексика: демонстрації, які спричинили феміцид Дебанхі Ескобара та 10 жінок, які щодня помирають у країні. Infobae. 24.10.2022. URL: <https://www.infobae.com/ua/2022/04/24/femicidal-mexico-the-demonstrations-that-triggered-the-femicide-of-debanhi-escobar-and-the-10-women-who-die-daily-in-the-country/> (дата звернення: 19.08.2024).
6. Шевченко Н. Бразилія: основні тренди внутрішньої та зовнішньої політики. Українська Призма. 26.07.2023. URL: https://prismua.org/brzil_trends/ (дата звернення: 20.08.2024).
7. Atlas da violéncia 2019. Instituto de Pesquisa Econômica Aplicada; Fórum Brasileiro de Segurança Pública. URL: https://www.ipea.gov.br/portal/images/stories/PDFs/relatorio_institucional/190605_atlas_da_violencia_2019.pdf (дата звернення: 21.08.2024).
8. Dozsa G.G. Elerte az eddigi legmasabb szintet a nok elleni eroszak Braziliaban. IDEX. 19/07/2024. URL: <https://index.hu/kulfold/2024/07/19/brazilia-nemi-eroszak-buncselekmeny-fiatalokor/> (дата звернення: 20.08.2024).
9. Gender Quotas database. Supporting democracy worldwide. URL: <https://www.idea.int/data-tools/data/gender-quotas-database/country?country=144> (дата звернення: 20.08.2024).
10. Haje L. Para especialistas amliacao do porte de armas de fogo pode aumentar riscos para mulheres. Camara dos Deputados. 15/10/2019. URL: https://www.hurfpostrasil.com/entry/decreto-armas-violencia-mulheres-feminicidio_br_5c3dc5bae4b0e0baf541092b#google_vignette (дата звернення: 20.08.2024).
11. Christofaro B. Despite strong laws, domestic violence in Brazil is rampant. AP. URL: <https://apnews.com/general-news-1e0777014a90412cbf9e9686b02e72b7> (дата звернення: 20.08.2024).
12. Mulheres Insercao no mercado de trabalho. URL: <https://www.dieese.org.br/infografico/2023/infograficos/Mulheres2023.pdf> (дата звернення: 15.08.2024).
13. Nacoes Unidas Brasil. Objectivos de Desenvolvimento Sustentavel. URL: <https://brasil.un.org/pt-br> (дата звернення: 20.08.2024).
14. Numero de victimas de feminicidio en Mexico de 2015 a 2023. Statista. URL: <https://es.statista.com/estadisticas/1290921/numero-de-victimas-de-feminicidio-en-mexico/> (дата звернення: 19.08.2024).
15. Pedro J.M., Scheibe Wolff Chr., Gomes da Silva J. Challenges of feminisms in Brazil's contemporary history. URL: <https://noticias.r7.com/politica/violencia-contra-mulher-area-precisa-de-postura-diz-bolsonaro-05022020/> (дата звернення: 20.08.2024).
16. Tiago R. Violence against women in Brazil reaches the highest level on record. The Guardian. 18. Jul. 2024. URL: <https://www.theguardian.com/world/article/2024/jul/18/violence-against-women-in-brazil-reaches-highest-levels-on-record> (дата звернення: 19.08.2024).

17. Varejao I. Навіть зі змінами в законодавстві, Бразилії не вдається захистити жінок на тлі зростання кількості феміцидів. *Global Voices*. 25.03.2020. URL: <https://uk.globalvoices.org/2020/03/26/3760/> (дата звернення: 12.08.2024).

THE PROBLEM OF ENSURING GENDER EQUALITY IN LATIN AMERICA (THE CASE OF BRAZIL AND MEXICO)

Iryna Klymchuk

*Lviv Polytechnic National University,
Institute of Humanities and Social Sciences,
Department of Political Science and International Relations
Metropolit Andriy St., 5, 79013, Lviv, Ukraine*

The study of legal and regulatory standards of women's rights and the challenges associated with their enforcement in Latin America is extremely relevant in the current global context. Latin America, like many other regions of the world, is struggling with gender inequality, including high levels of gender-based violence, economic inequality, and insufficient political representation of women. Understanding the gaps between the legal framework and its implementation on the ground is crucial to identifying systemic barriers and developing effective strategies to overcome them. The audit of this issue should contribute to developing various prototypes of gender policies, advocacy activities, and programs aimed at protecting women's rights and promoting gender equality in the region. The purpose of the study is to conduct a comprehensive analysis of the current state of women's rights in Brazil and Mexico by the existing legal framework, identify the problems that impede their provision and guarantee, and develop recommendations for improving the state of women's rights in the region. In the course of writing the article, both general scientific and specialized research methods were used, including content analysis, systemic, structural, and functional methods, as well as comparative methods to identify achievements or gaps in various areas related to the provision and realization of women's rights in the countries under study.

It was found that gender-based violence remains the most widespread problem in the countries studied, including such forms as domestic violence, intentional homicide of women, and sexual and economic violence. These negative statistics are reflected in the UN Sustainable Development Goals, the Atlas of Violence, and other gender indices. It is proved that this is due to the weakness of law enforcement agencies, the significant influence of conservative political forces, and the Catholic Church, which impede and slow down the adoption of relevant laws or justify or tolerate violence against women. Promoting women's rights requires strengthening the legal framework, enhancing law enforcement mechanisms, and targeted measures to eliminate the root causes of inequality. Recommendations include promoting gender-sensitive policies, the economic and political empowerment of women, and the promotion of international cooperation to achieve meaningful change so that all women in Latin America can fully enjoy their rights and participate equally in society.

Key words: Latin American countries, Mexico, Brazil, women's rights, gender equality/inequality, gender-based violence, femicide, legal framework.